DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEKENING.

De OOSTPOST verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*. De prijs voor den tweeden halven jaargang is *f* 8.— rec.

Het abonnement geschiedt in eens vooruit voor dezen tweeden halven jaargang.

MAANDAG 10 NOVEMBER.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

De prijs der ADVERTENTIEN is *f* 1.— voor elke TIEN WOORDEN: behalve het zegel.

Advertentien met groote letter betalen dubbeld.

Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

No. 67. VERANTWOORDELIJKE UITGEVERS E. FUHRI & CO, TE SOERABAYA. 1856.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT

Van den 5den November 1856, No. 89.

Civiel Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, als lid der subkommissie van onderwijs te Passoeroean, J. F. Jacobsz, onder dankbetuiging voor de als zoodanig bewezen.

BENOEMD:

Tot administrateur der houtstapelplaats te Boenga, de opzigter der eerste klasse van den waterstaat L. André.

Tot kommies-ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Singkel (Sumatra's Westkust), de gewezen kommies-ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Bezoekie R. F. van Rhijn.

BIJ DEN RAAD VAN JUSTITIE TE MAKASSAR.

ONTHEVEN:

Eervol, van de verdere vervulling der betrekking van lid, P. C. Wijnmalen, onder dankbetuiging voor de als zoodanig bewezen diensten.

BENOEMD:

Tot lid, G. Heijligers, ambtenaar ter beschikking van den gouverneur van Celebes en Onderhoorigheden.

BIJ DE SUBKOMMISSIE VAN ONDERWIJS TE PATTIE (RESIDENTIE JAPARA).

ONTSLAGEN:

Eervol, uithoofde van vertrek, het lid E. H. M. Rudolph, onder dankbetuiging voor de als zoodanig bewezen diensten.

BENOEMD:

Tot lid tevens secretaris, S. de Kanter, secretaris der residentie Japara.

Tot leden, J. H. Hagen, ambtenaar ter beschikking van den resident van Japara; J. W. Lutter, griffier van den landraad te Pattie en Koedoes.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland wegens ziekte, aan den derden kommies op het residentiekantoor te Tjiandjoer J. P. C. van der Mark.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING

Op Dingsdag den 11den November.

In het pakhuis van de heeren Fraser Eaton & Co aan de Kalimaas.

Op Woensdag den 12den November.

Voor de woning van den heer B. Pons in de Kalisosok No. 2.

Op Donderdag den 13den November.

Bij den pachter der pandjeshuizen Tan Tongliep in de Chin. kamp.

Op Vrijdag den 14den November.

Voor de woning van den deurwaarder J. H. Muller in de Chin. kamp.

Op Zaturdag den 15den November.

In het algemeen kleeding magazijn.

Soerabaya den 10den November 1856.

— Wij vernemen, dat het gister namiddag, der policie andermaal heeft mogen gelukken om eenige valsche recepismakers en in omloopbrengers te ontdekken en te arresteren.

De in hun bezit gevondene 16 stuks valsche recepissen van de series van *f* 5, waarvan 4 stuks nog onvoltooid, moeten van eene treffende gelijkenis zijn.

— Naar wij vernemen, is door de, te Batavia en Soerabaya met der woon gevestigde Engelschen, bij inschrijving, eene som van *f* 2010 bij een gebragt, tot ondersteuning der noodlijdenden in Frankrijk, ten gevolge der overstroomingen in dat rijk en die som met de laatst vertrokken mail derwaarts overgezonden.

— Van Meester Cornelis ontvangen wij het berigt, dat op den 2den dezer, een 18jarige Inlander van Rawa Mangour, Jang genaamd, met de noodlottigste gevolgen, op slechts 4 voeten hoogte, uit een boom (pohon laban) was gevallen. Jang was bezig met het bovenste gedeele van dien boom te kappen, toen het afgekapte op den tak, waarop hij stond, teregt kwam, die, niet bestand tegen dat gewigt, afbrak en in zijn val Jang medesleepte. De ongelukkige bleef op de plaats dood.

— Op Maandag den 3den dezer is, bij de sluis op het land Assam, in de rivier Pasangrahan, komen afdrijven en aldaar opgevischt het lijk van een Inlander, op eene vreeselijke wijze om het leven gebragt, gekneveld en de lange hoofdhairen half afgeschoren, terwijl dat afgeschorene onder zijn badjoe verborgen was. Dat lijk is herkend te zijn, dat van zekeren Inlander, Oenang genaamd, op het land Oeloedjami of in die omstreken woonachtig en bekend als een zeer groote dief. Reeds sedert zes maanden, had de policie alle pogingen in het werk gesteld, om hem in handen te krijgen, doch vruchteloos. De aanleiding tot het vermoorden van dien persoon is nog onbekend.

— Wij vernemen van Cheribon, dat zich dezer dagen een gezelschap van eenige heeren naar den top van den berg Tjerimei begeven en aldaar een nacht heeft doorgebragt. Onze jeugdige en ervaren kunstschilder B, bevond zich onder dit gezelschap, en vervaardigde schetsen van eenige hoogst belangrijke gezigtspunten, die dit gezelschap voornemens is te laten topographiëren, waarbij alsdan eene beschrijving dezer moeijelijke reis, door de kundige en zeer begaafde hand van den heer T. zal worden gevoegd, terwijl eenige pracht-exemplaren aan enkele vrienden zullen worden ten geschenke gegeven, om van dezen heugelijken en hoogst gevaarvollen togt een blijvend aandenken te bezitten.

NEDERLAND.

— In den avond van den 10 Augustus heeft er een hoogst noodlottig ongeval plaats gehad op den Hollandschen spoorweg. Uit het onmiddelijk ingestelde voorloopige geregtelijk onderzoek is het navolgende gebleken:

De laatste trein van Amsterdam naar Rotterdam is volgens gewoonte en in orde doorgereden tot Schiedam, aldaar in tijds aangekomen en weder afgereden, doch heeft buiten Schiedam een hevigen schok gekregen; de machinist, niet wetende wat het was, deed de machine stilstaan, waarna de trein een eind verder is blijven staan. De conducteurs, bij den machinist gekomen, raadpleegen wat er gebeurd konde zijn, toen inmiddels de laatste trein van 's Hage aankwam, en, doorstoomende, onbekend met het voorgevallene, achter op den stilstaanden trein liep en al dadelijk twee waggons verbrijzelde, terwijl de derde waggon gedeeltelijk stuk sprong. Gelukkig nog, dat van de twee achterste waggons, in den laatsten geen, in den tweeden slechts enkele personen gezeten waren, anders ware het onheil nog grooter geweest. Men heeft onmiddelijk van het station Rotterdam getracht hulp te verleenen, en zijn dan ook aldaar aangebragt vier zwaar gewonde personen, zijnde:

HET HAARPOEDER.

(Vervolg.)

Dit zeggende, verlieten de schout, de schepen en K*** de zaal, en begaven zich naar de kamer van den laatsten, waar men overging tot het onderzoek van zijn persoon en zijne goederen. In het koffertje, dat hij bij zich had, vond men 25 gouden rijders en 158 gouden dukaten, gezamenlijk eene som uitmakende van *f* 1127,—, in verschillende rolletjes papier, zijnde dit papier van eene geregtelijke publicatie gescheurd, welke in de herberg gehangen had, immers deze bevond zich niet meer in de algemeene kamer, waar zij, volgens verklaring van den kastelein, zich den vorigen dag nog bevonden had. Een afzonderlijk pakje vond men in zijnen rokzak, bevattende twee gouden vrouwen-ringen, waarvan één met juweelen, een gouden horlogie en een gouden knipbeugeltje.

Nadat alles weder ingepakt, verzegeld en proces-verbaal hiervan opgemaakt was, stond de schout op, en zeide tegen den schepen: „Ik geloof dat wij, na deze stomme getuigen, geen levende meer zullen noodig hebben."

K*** bewaarde een diep stilzwijgen en volgde, zonder iets te zeggen, hen beiden naar beneden, waar hij den wachtende geregtsdienaren overgeleverd en naar de gevangenis geleid werd, terwijl de regtbank onmiddelijk weder vergaderde.

Nadat de schout verslag gedaan had van het bevind der zaken, twijfelde nu niemand meer, of K*** was de moordenaar. Maar was L*** daarom onschuldig? Konden zij dien moord niet gezamenlijk gepleegd hebben, en K*** als vreemdeling, om alle nasporing te vermijden, de kostbaarheden hebben medegenomen? Echter zag niemand in, wat dan toch L*** zich voor voordeel uit zijne vlugt kon gemeend hebben te verschaffen, tenzij men zulks uit het kwaad geweten des moordenaars verklaarde.

Men besloot, na K*** afzonderlijk verhoord te hebben, beiden tegen elkander te hooren, ten einde daardoor licht in deze duistere zaak te scheppen. Alvorens echter deed men L*** eene beschrijving geven van de kostbaarheden, door de vermoorde, volgens zijn beste weten, indertijd bezeten, hetgeen volkomen overeen kwam met het bij K*** gevondene, zelfs wat het horlogie betreft, tot in kleinigheden, gelijk hij ze dan ook bij nadere beschouwing voor die der ongelukkige weduwe verklaarde. Dit zelfde deed ook de meid, wat de ringen en het horlogie aanging; het knipbeugeltje had zij nimmer gezien. K***, voorgebragt zijnde, ontkende eerst halstarrig; doch voor de allezins duchtige bewijzen omtrent de kostbaarheden bezwijkende, verhaalde hij, dat, bij zijne intrede in huis, iemand dien hij echter niet herkend had, de trappen afgekomen, met snelle schreden naar achteren gegaan, en op zijn geroep door eene achterdeur het huis uitgesneld was; dat hij daarop naar boven was gegaan, en met ontzetting zijne tante vermoord gevonden had; en daar de reden zijner komst was geweest eene geldelijke ondersteuning van haar te vragen, wegens dringende geldnood, waarin hij zich bevond, hij nu van deze, hoezeer schrikkelijke gelegenheid, gebruik had gemaakt om den bureau te openen en te ledigen, hetgeen toch in allen geval slechts eene anticipatie op zijn erfdeel was. Wat hem te meer drong, was de vrees van in ongelegenheid te komen, wanneer hij den moord openbaarde, en men, zijne betrekking tot de vermoorde vernemende, hem ligt voor den dader konhouden; hoezeer dus schuldig aan het naar zich nemen van goederen, die hem niet regterlijk toegewezen waren, meende hij echter hierin zoo zware misdaad niet begaan te hebben (*) en hoopte hij dat de ware moordenaar mogt ontdekt en overtuigd worden.

Ondertusschen was men L*** gaan halen, en bragt hem onverwacht binnen en voor de oogen van K***. Aller oogen waren op beiden gevestigd.

L*** werd naauwelijks gewaar dat K*** voor de regtbank stond, of hij aarzelde binnen te komen, ja zou misschien teruggegaan zijn, had men hem niet naar binnen gedrongen. Thans sloeg hij de oogen neder, en trachtte voor K*** zijn gezigt zoo veel mogelijk te bedekken en in de schaduw te stellen. Deze zag L*** verbaasd aan, als iemand, wien men daar niet verwacht, wien men naauwkeurig beziet en doorziet, om zich te overtuigen, of het

(*) Hij had dien namiddag een rijtuig besteld, om, zoo hij zeide, te B. . . . m die kostbaarheden te gelde te maken.

Jacobus Molenaar, 35 jaren, timmerman, geboren te Woerden, wonende te Hellevoetsluis, gekwetst aan hoofd en rug;

Jacobus Paulus de Heer, 23 jaren, timmerman, geboren en wonende te 's Hage, werkzaam te Hellevoetsluis, gekwetst aan den arm;

Nicolaas Nieuwenhout, 28 jaren, biljardmaker, wonende te 's Hage, gekwetst aan beenen en hoofd;

Maria Verhagen, oud 45 jaren, geboren te Utrecht, dienstbode bij den heer de Bruyn te Rotterdam, gekwetst aan de beenen;

allen reeds door een Schiedamsch geneeskundige eenigermate geholpen en onmiddelijk opgenomen in het Ziekenhuis te Rotterdam; terwijl als lijken aldaar zijn binnengebragt drie personen:

een onbekende (uiterlijk vreemdeling);

Hendrik van der Kolk, organist te Delft, wonende te Rotterdam;

Cornelis Geenemans, biljardmaker, geboren en wonende te 's Hage.

Nog was volgens zeggen één gekwetste te Schiedam opgenomen.

Wijders waren geen personen belangrijk verwond: alleen waren er nog diverse geringe wonden, blauwe oogen, dikke wang, hand of been geschaafd en dergelijke.

Eene ernstige instructie, onmiddellijk begonnen, wordt onder het oog der justitie voortgezet. Zoo het schijnt, is een ledige waggon, te Schiedam staande, door eene nog niet bekende oorzaak op het rijspoor geraakt en door den van Amsterdam komenden trein aangereden, en is dit de oorzaak van den eersten schok en het verder stilstaan van den trein geweest. Een waggon ten minste is van den weg geworpen gevonden. *(St Cour.)*

De vreemdeling, hierboven bedoeld, is nader gebleken te zijn de heer C. W. M. Steinheuer, een achtenswaardig ingezeten van Amsterdam.

'S HERTOGENBOSCH, 13 Aug. — In den nacht van 5 op 6 dezer is onder de gemeente Tilburg eene allerbrutaalste poging tot diefstal gedaan in eene hoeve, bewoond door vier ongehuwde jeugdige personen, zijnde een broeder en zuster, neef en nicht. Bij de bewonderenswaardige stoutmoedigheid der twee meisjes, die den diefstal belet hebben, stak de lafheid der beide jongens allerongunstigst af; deze toch verscholen zich in de woning, terwijl de meisjes zich heldhaftig tegen de boosdoeners verzetteden. Nadat zij, het grootste gevaar trotserende, het door de booswichten reeds opengeschoven raam met geweld hadden weten te sluiten, en de nicht door een geweerschot ernstig was gekwetst, liep het gewonde en bloedende meisje, terwijl de zuster aan het raam bleef post houden en zich manmoedig tegen de indringers bleef verweren, naar boven, trotseerde wederom de vuurwapenen der boosdoeners, stak het hoofd door het venster en hief een hulpgeroep aan, dat de dieven, voor ontdekking bevreesd, de vlugt deed nemen. De dieven hadden echter reeds gelegenheid gevonden het andere meisje een brief te overreiken, waarin, onder de zwaarste bedreigingen, op staanden voet, eene som van *f* 1200 werd geëischt. — In de nabijheid der aangevallen woning bevonden zich eenige personen, doch ook geen van dezen had den moed de aangevallenen te hulp te schieten. Eene *in loco* ingestelde instructie heeft de daders reeds aan het licht gebragt, doch deze zijn nog niet in verzekerde bewaring kunnen genomen worden.

VARIA.

Het handels-en ander verkeer werd in 1855 te Sijdney gedrukt door de erkende of vermoede bankroeten. Niettemin bevindt de handel zich op een gunstig standpunt, dank zij de maatregelen van voorzorg der voornaamste huizen, het toenemen der bevolking en vooral van den landbouw, zoo mede de groote vraag naar alle voorwerpen van dagelijksch gebruik. Deze bewering wordt gestaafd door de uitkomsten der openbare verkoopingen, den stand vastigen hoogen prijs van het goud, de groote aanvoeren uit Europesche, Amerikaansche en koloniale havens. De goudbedden uit de onderscheidene districten leveren wekelijks 3000 ons.

Geheel Australie wordt geschat in 1856 te zullen opbrengen voor 20 millioen £ aan goud, eene ontzaggelijke waarde, wanneer men daarbij nog de wol en andere produkten voegt, voor zulk eene kleine bevolking. De graan- en meelmarkt gaat door de groote aanvoeren zeer achteruit; zij werd gevoed uit Noord-Amerika, California, Valparaiso, en ook Adelaide zelf, waar de molens genoeg te doen vinden uit de inlandsche tarwe. Maar de voornaamste en blijvende oorzaak van teruggang dier markt is, dat thans aardappelen en andere planten daar in overvloed en goedkoop zijn; want de bevolking begint anderen arbeid voor het goudzoeken niet langer te verwaarloozen, en met de meer verscheidene bemoeijingen neemt de algemeene welvaart snel toe.

— Op het einde van 1855 waren in de Vereenigde staten van Noord Amerika 21,450 Eng. mijl spoorweg open voor het verkeer. Bij het einde van 1850 was het nog maar 8,850, ofschoon toen reeds 600 meer dan nu in Groot Brittannia in werking zijn. De jaarlijksche aangroeijing van het cijfer is tamelijk regelmatig; zij bedroeg in 1855 bijna 2450 mijl. Men schat de kosten der 21,450 mijl op ongeveer 140 millioen £, of 6550 £ per mijl. In aanleg en bouw waren nog ongeveer 14000 mijl.

— De gemiddelde jaarlijksche voortbrenging van delfstoffen bedraagt in Spanje over het laatste tijdvak 226½ millioen realen (ruim 28 millioen gulden), waarvan aan de voornaamste artikelen:

Lood en zijne ertsen voor ongeveer	83¼	millioen realen.
Yzer. . . . . . „	58½	„ „
Zilver. . . . . . „	27	„ „
Kwikzilver. . . . „	20	„ „
Steenkolen. . . . „	8	„ „

— Volgens den *Moniteur* hebben de belastingen in Frankrijk over 1855 opgebragt 959, 879, 000 fr., of 103,619, 000 fr. meer dan in 1854.

Gestigt te Londen voor Oostersche vreemdelingen.

Prins Albert heeft den eersten steen gelegd van een gebouw bestemd om eene lang gevoelde en stellig gebleken leemte in de weldadige instellingen van Londen aan te vullen. Het zal al de voordeelen en gemakken eener woning verleenen aan inlanders van Indie, Arabie, Afrika, China, de straten van Malakka, Mozambique en de eilanden van den Stillen Oceaan, die daaraan gedurende hun tijdelijk verblijf aldaar behoefte hebben. Men kan zich niet in de straten der groote stad bewegen zonder medelijden te gevoelen over den uiterst ongelukkigen toestand van zoovele Lascar zeelieden en anderen van verschillende hemelstreken — zonder erkende regten, armoedig, zonder woning of bekenden, ver verwijderd van hun land, met eene taal geheel onverstaanbaar voor de bevolking onder welke zij zich bevinden, gelijk de hare het evenzeer voor hen is. Ter verbetering van het lot van deze klasse van menschen heeft een aantal weldenkenden, met sir Edw. Buxton aan het hoofd, zich vereenigd ten einde eene instelling van den gemelden aard tot stand te brengen in het midden van de kwartieren waar de zeevarende bevolking van Londen zich ophoudt. Zij zal 230 personen kunnen opnemen en ongeveer 8000 £ kosten, met inbegrip van woningen voor de beambten, kantoren, bergplaatsen, eene ziekenzaal, de uitrusting, middelen ter verwarming en verlichting, koude en warme baden en waschhuizen; — bovendien 1250 £ voor de beschikking over het terrein. Het bestuur beoogt aan alle oostersche vreemdelingen die Engeland bezoeken, goede, burgerlijke huisvesting en voeding te bezorgen tot eenen prijs die binnen hun bereik blijft, en die er toch toe zal leiden dat de instelling zich zelve bekostigt. Voorts zal men zich, wanneer zij het wenschen, met hunne goederen belasten, met het overmaken van gelden aan betrekkingen, het geven van inlichting, van raad en van onderwijs in de Engelsche taal, hen beschermen tegen misleiding, en plaatsing op schepen bezorgen. Reeds is voor 4000 £ ingeschreven, waaronder 500 £ door de Maharajah Dhuleep Singh en 100 £ aan bijdragen van andere inboorlingen van Indie.

De prins was bij de plegtigheid omgeven van eenen stoet aanzienlijke Engelschen en voorname Oosterlingen, de laatsten allen in prachtige nationale kleederdragt. Het treffende van die groep werd verhoogd door eene schare van 50 Hindoes, even veel Chinezen en Lascars, een aantal Arabieren en personen van de volkstammen voor welke het gestigt moet dienen, aan iedere zijde van den weg naar de plek voerende, in de kleeding van hun land.

Onder de verschillende toespraken aan den prins en redevoeringen was er ook een in het Engelsch van Z. H. den Maharajah Dhuleep Singh, hoofdzakelijk in zeer gepaste taal den dank der Oostersche en Afrikaansche vreemdelingen uitende voor het schoone ontwerp.

De Rajah van Coorg, Vie Rajinder Weedair, door ziekte verhinderd op te komen, zond zijne inschrijving met eenen brief, dien hij vervolgens in de *Home News* openbaar maakte. Hij geeft daarin zijne bewondering te kennen over het edele denkbeeld, en raadt de verspreiding met omschrijving der zaak aan door middel van alle in Indie uitkomende of gelezen wordende tijdschriften en nieuwsbladen. Wanneer dit dan behoorlijk aan de inlandsche bestuurders, grooten en hoofden werd medegedeeld, twijfelde hij niet of er zouden sommen worden ingeschreven die de vereeniging in staat stelden haar doel op eene veel grootere schaal ten uitvoer te leggen.

---

wel inderdaad de persoon is, dien men niet vermoedde ooit meer te zullen zien.

Nadat de schout zoowel als de schepens beider houding tegenover elkander hadden aangezien, vroeg de eerste aan K***: Kent gij dien persoon?" op L*** wijzende, die hierop onwillekeurig de oogen op K*** sloeg, hoewel slechts voor een oogenblik.

K. Ja. Het is mijn voormaligen bediende JAKOB M***, die voor ruim acht jaren mijne dienst plotseling verlaten heeft, na mij alvorens vierduizend gulden aan lands papieren en eenig kontant geld ontstolen te hebben.

SCH. *(tegen* L***.) Kent gij dezen persoon? *(op* K*** *wijzende.)*

L. *(blijkbaar verlegen en ontsteld, tracht zich te vermannen, en zegt zoo stout en onbeschaamd hem slechts doenlijk is:)* Ik ken dien persoon niet, en weet ook niet wat hij zeggen wil. Den heeren is bekend, dat dit ook mijn naam niet is.

De schout beval thans beide weder buiten te brengen en afgescheiden van elkander te houden, vreezende dat de ware schuldige, wie der twee het ook wezen mogt, met het een of ander woord zijner partij mogt voordeel doen, en somtijds zijne eigene schuld bedekken en die op den anderen werpen, en stelde daarop voor, beide nogmaals afzonderlijk te hooren.

K***, die het eerst was binnengebragt, volhardde bij zijne verklaring, er bijvoegende, dat hij thans, zich alles te binnen brengende, niet meer twijfelde, of deze JAKOB M*** was dezelfde persoon, die in het huis, waar de moord gepleegd was, bij zijn (K***'s) komst van boven gekomen was en het huis verlaten had. Dit zoo zijnde, kon niemand dan deze M*** den moord gepleegd hebben.

Van de ondervraging van L*** willen wij hoofdzakelijk het volgende opteekenen.

SCH. Heeft jufvrouw D*** u immer van eenen neef K*** gesproken?

L. Nimmer. Zij scheen met hare familie geen gemeenschap te houden, in het algemeen noemde zij ze slechts hare neven en nichten.

S. Gij moet dezen K***, haren neef, echter wel in het stadje hebben zien komen, daar gij destijds in het koffijhuis waart?

L. Ik was toen zoo verstrooid van gedachten, door eene gewigtige zaak, die mij in het hoofd speelde, dat ik er geen acht op geslagen heb.

S Hebt gij K*** ook in uw huis zien komen?

L. Neen.

L*** werd mede naar zijne gevangenis terug geleid.

Ingewikkelder dan ooit werd het regtsgeding. Was K*** de schuldige, dan was ook L*** een dief en voerde een valschen naam; ten minste liet zich daaruit slechts zijne overhaaste vlugt verklaren, toen hij K*** herkend had; of L*** was de moordenaar en hij was slechts door K*** verjaagd, en van daar zijne ontsteltenis, toen hij deze, die hem *kon* gezien hebben, voor de regtbank herkende. Voor het een noch voor het ander intusschen waren genoegzame bewijzen, hetgeen ook de gevoelens van de leden der regtbank zeer uiteen deed loopen. Hadden vroeger alle, op één na, K*** voor schuldig gehouden, de ontdekking omtrent het poeder, den mouwknoop, en vooral van de kostbaarheden, deed weldra aller verdenking op K*** vallen; thans echter helden andermaal veler gevoelen over om L*** voor den schuldige te houden. L***, zeiden zij, als hij inderdaad JAKOB M*** is, zal K*** hebben herkend en vermoed dat deze op zijn spoor gekomen was. Eensklaps komt daarop het besluit in hem op om zich van alle kostbaarheden meester te maken, die onder zijn bereik vallen: de dood van jufvrouw D*** is hem daartoe noodzakelijk; hij begaat den moord, doch hoort tevens K*** naar hem onder zijnen valschen naam vragen, of ziet hem welligt naar zijn huis komen: zonder het doel zijner misdaad bereikt te hebben, noch zelfs zijne eigene bezittingen te kunnen medenemen, snelt hij weg, en ontkomt over de grenzen. Zijne ondervragingen hebben hem al spoedig geleerd, dat er geen of weinig bewijzen tegen hem zijn, en daar men bij een ander kostbaarheden schijnt gevonden te hebben, tracht hij, slechts door alles te ontkennen, den arm der geregtigheid te ontsnappen.

(Vervolg hierna.)

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden, met het snelzeilend Ned. Clipper barkschip *HENRIETTE*, kapitein J. van Loenen; zijnde bijzonder goed voor de overvoer van passagiers ingerigt. Nadere inlichtingen, te bekomen bij den gezagvoerder in het *Hotel Montoft*, of wel bij

De Agenten.

(643) ADAM & Co.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het alhier ter reede liggende Nederlandsch Campagne Fregatschip *STAATSRAAD VAN EWIJCK*, gevoerd door kapit. F. de Winter.

Dit schip uitmuntend ingerigt tot den overvoer van passagiers, en varende eenen medecinae doctor, zal tegen medio November via *Batavia* naar *Nederland*, vertrekken.

Nadere informatiën te bekomen, bij

(631) *De Agenten*,
P. KERVEL & CO.
en te *Batavia*, bij E. MOORMANN & CO.
als ook bij den Gezagvoerder in het *Marine-Hotel.*

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het snelzeilend Nederlandsche schip, *NEERLANDSCH KONINGIN*, gezagv. G. Geerlings.

Dit schip uitmuntend ingerigt tot den overvoer van passagiers en varende eenen bekwamen scheepsdokter zal tegen het einde van November naar Nederland vertrekken.

Informatien begeerende gelieve men zich te vervoegen bij

De Agenten,

(620) RUYL CRAMER & CO.

LIEFHEBBERIJ-TOONEEL:

Oefening baart Kunst.

Op Woensdag, 12 November 1856.

DE GEDUCHTE REGTBANK,

EEN VERVOLG OP

ROBERT OF DE STRUIKROOVERS.

TOONEELSPEL IN VIJF BEDRIJVEN.

Meerendeels versierd met geheel nieuwe decoratien en costumes.

Aanvang ten half acht ure precies.

Het bespreken der plaatsen als vroeger, op den dag der voorstelling aan het Comedie-gebouw van 's morgens 8 tot 's namiddags 2 ure.

Namens de Directie.
De Secretaris,
(630) J. G. GRAUSS.

SOCIETEIT CONCORDIA.

THE-DANSANT.

Op Zaturdag den 15den November 1856.

Namens de Directie,
De Secretaris,
(649) GROLMAN.

Op de suikerfabriek Djatie, Residentie *Kedirie*, wordt met 1° *December* eerstkomende verlangd, een werktuigkundige of zoogenaamden machinist, op eene bezoldiging van *f* 250.— Recepis s' maands.

Gegadigden kunnen zich, onder overlegging van bewijzen van geschiktheid, *franco* melden tot den administrateur.

(656) M. A. A. VAN VLOTEN.

BEKENDMAKING.

Ten kantore van den ondergeteekende, liggen ongafgehaald de ondervolgende goederen, welke tegen betaling der advertentie-kosten en het daarop te voldoen vracht-praauw- en koelieloon aan belanghebbenden zullen worden afgeleverd.

Een pak inhoudende:
2 KUSSENS en 1 VIOOL.

JDF. „ kist, inhoudende:
4 SCHILDERIJEN met VERGULDE LIJSTEN.

STC. „ „ inhoudende:
44 Ps. ZWART KATOEN.

M. Floris. Een KELDER, aangebragt per stoomschip *PADANG*, dd. 6 *Augustus* 1856, van Batavia.

BA. een kist, inhoudende: Een KINDERWAGENTJE } aangebragt per stoomschip *AMBON*, dd. 20 *December* 1855 uit de Moluccos.

Adres, bij

Soerabaya, W. CORES DE VRIES.
17 *October* 1856. (592)

TE KOOP

HUIS en ERF van Miengok, en van Coolen beiden in de kampoong *Pekalongan*, te bevragen bij

(650) J. M. BURGEMEESTRE.

PORCELEINEN TAFELSERVIEZEN, witte en met vergulde randen voor 6 tot 36 personen; en waarlooze borden, schalen enz. ter completering daarvan.

THEE- EN KOFFIJSERVIEZEN en têtes à têtes met waarlooze melkkannen, theepotten, kopjes enz. ter aanvulling bij defect worden.

ZIJDEN VESTEN, met fraaije dessins naar den laatsten smaak.

ZWARTE ZIJDEN HALSDOEKEN van diverse grootte en kwaliteit, bij

(654) DE STURLER & CO.

VERKRIJGBAAR
BIJ
LEDEBOER & CO.

ECHTE, BESTE, NEGERHAED à *f* 1.20 het pond. (655)

PAS ONTVANGEN

HAMMEN, BOTER, SELTSERWATER, (heele en halve kruiken), WIJNEN, (diverse) HAANTJESBIER, PROVISIEN, LAMPEN, STOLPEN, GENEVER AVH, LIJNOLIE, (Gekookte en ongekookte), LAKENS, TRICOTS, ZIJDEN DAMES JAPONNEN, ZIJDE voor VESTEN, WIT PIQUÉ, tegen verminderde prijzen. Bij

(645) FRIEDLANDER & ZOON.

Chocolade Dubbel Vanille, Pruimen, Tafel-Rozijnen en Amandelen; Krenten, Pistaches Pitten; Gedroogde Appelen en Peren, Smirna Vijgen, Provisiën en Groenten in blikken van Alberdinck Thijm; Siropen, likeuren, Banket, Bonbons, Boter, Zoetemelksche en Edammer kaas, Bessengenever en Bessensap, bij.

(634) DE STURLER & CO.

FOR SALE.

The SUGAR MILL at Kalang Dale, with a complete Plant for making Sugar on a large scale, consisting of:

An Iron Frame-Undershot-Water Wheel of 30 feet diameter, by 8 feet broad; the Timber all of best Maraboo, with Shaft of solid Swedish Iron, working on Gun-metal Bearings, and attached to a set af 3 Crushing Rollers. 30 in. by 20 in.; also a Battery of Wrought Iron Pans.

No. 1 about 82 inch diameter by 37 inch deep—
2 „ 72 „ by 24 „
3 „ 68 „ by 22 „
4 „ 60 „ by 21 „
5 „ 56 „ by 18 „

with several smaller-sized Cast Iron Pans, fron about 44 in. by 18 in. deep, the whole manufactu red at the celebrated Low Moor Iron Works, and i very good condition; also a lot of Furnace Bars an Doors, for the Boiling House, and a quantity of Boxe upon frames for claying the Sugar; with Vats, Cask and other Utensils for Distilling Rum.

The whole to be taken as it stands.

If not sold by private sale, an early day for publ sale will be advertised.

Boats of 15 to 20 tons can get up to the Mill, ar the purchaser can convey it away by water, if wishe

For Tickets to view, and further particulars, app to

J. G. BOYD & CO.

Singapore, 10*th Oct.*, 1856. (632)

MARTENS & CO.

ONTVINGEN

PER ADMIRAAL PIET HEIN.

Een groot en keurig gesorteerd factuur der allernieuwste Parijsche en Lijonesc ZIJDEN STOFFEN, als:

SOIE Glacée changeante in 27 diverse Nuancen.
Id. Damassé mêlée in 9 dessins.
Id. Cadrillé Satiné (Olivier Cromwell) in 19 dessins.
Id. Moirée Noire (Antique).
Id. Id. Couleur pencé, Zeegroen en korenblaauw.
Id. Damassé Noire in 4 fraaije dessins.
Id. Façonné Id. id. 4 id. id.
Id. Pekin.
Id. Id. Moirée.
Id. Id. de Luny.

SOIE Cadrillé Satiné.
Id. Napolitaine.
Id. Taffetas Rayé.
MOUSSELINE Satiné in allerliefst dessins.
Id. Brillanté en blanc et en ros
BARÈGE Imprimé Satiné, Riche.
Id. Id. Id. Extra Rich
Id. Broché à Palme.
Id. Damassé Satiné.
ROBES BARÈGE à Volants.
BARÈGE ECHARPES in meer dan dessins en Couleuren.

Een fraai factuur Parijsche PARASOLS waarbij bijzonder prachtige, in Effen Nuancé kleuren. (638)

PUIKE GRAS-BOTER.

(644) bij PEREIRA & CO.

PAS ONTVANGEN.

VERSCH SELTSERWATER, op halve kruiken.
BOONEKAMPS MAAG-ELIXER.
PUIKE BOTER.
VINAIGRE À L'ESTRAGON:
EETSERVIEZEN voor 18 personen. Bij
(647) MARTENS & CO.

PAS ONTVANGEN
PER FORTUNA,

HAANTJES BIER, VAN RENDORP.
ID. ID. „ BROEKSMIT, bij
(633) DE STURLER & CO.

PUIKE ZOETEMELKSCHE KAAS, bij heele, halve en kwart stuks. Bij
(642) HAMMELBURG.

BOEK- EN PAPIERHANDEL
VAN
E. FUHRI & CO.

De ondergeteekenden ontvingen een groot en fraai assortiment artikelen, waarbij van den laatsten smaak en naar de nieuwste uitvindingen. Zij zijn tevens op nieuw voorzien van de hierbij opgenoemde boekwerken, kaarten en atlassen.

Propatria Papier. *In diverse soorten tegen zeer billijke prijzen, afgesneden en onafgesneden.*
Velijnpapier. *Fransch, van de beste hoedanigheid.*
Postpapier. *Fransch en Engelsch in-4to en in 8vo.*
Papeteriën. *Prachtig bewerkt in fraaije doozen, geschikt voor geschenken aan dames.*
Georneerd Papier. *In alle vormen, voor billets doux, met fraaije enveloppen.*
Papier sans fin. *Per el. Best teekenpapier.*
Vellum Cloth. *Per el. Teekenlinnen.*
Rose Vloeipapier. *Mediaan formaat.*
Enveloppes. *Van linnen en van papier, groote en kleine.*
Stalen Pennen. *In allerlei soorten.*
Gutta-percha Pennen.
Diamant Pennen. *In koker en ook met ivoren en schotsche pennehouders.*
Vermaakte Penneschachten. *Om in den pennehouder te gebruiken. In doosjes van 100 stuks.*
Galvanische Pennehouders.
Pennehouders, *voor dames, keurig in ivoor gециseleerd.*
Essuie-plumes. *Naar de nieuwste uitvinding. Sierlijk van vorm.*
Zwarte schrijf-inkt. *In kruiken van allerlei formaat.*
Copieer-inkt. *Idem.*
Carmyn en blaauwe inkt.
Inktkokers. *Bronzen, in alle vormen.*
Pomp-inktkokers.
Idem. *Encrier puériotype.*
Idem. *Idem. Met een eeuwigdurende almanak.*
Drapers inkstands.
Schrijf-potlooden en timmermans potlooden.
Potloodpennen. *Naar eene nieuwe uitvinding.*
Potloodstiftjes. *Idem.*
Pennemessen. *Van Bastet, in koker.*
Zakpennemessen. *Engelsche, supra fijne.*
Stempeldoozen. *Met vaste en losse stempels.*
Sousmains. *Onderleggers voor papier.*
Lak. *In fraaije doozen, voor dames, in diverse kleuren.*
Lettercleps. *Engelsche.*
Biblioraphten. *Bekroond op de tentoonstelling. Geschikt tot het bewaren van papieren en brieven. Zeer vernuftig bewerkt.*
Papieren gom-ouwels. *Met figuren.*
Linialen. *Platte, ronde en vierkante, van ebben- en palissander-hout.*
Zakportefeuilles. *Nieuwe modellen zeer fraai.*
Portemonnaies. *Idem, idem.*
Gomme grattoire. *Om inkt uit het papier te wrijven.*
Goud- en zilverzand. *In fraaije doosjes.*
Liasplaten.
Presse-papiers. *Groote en kleine.*
Brievenhaken.
Verw- en teeken-doozen. *In allerlei grootte en kwaliteit.*
Cigaarkokers. *Met medaillon, en zeer fraaye damesportretten.*
Idem. *Van paauwenveeren, met koper beslag. Keurig bewerkt.*
Microscopen.
Passerdoozen.
Krayenhoff's passers.
Thermometers.
Graduating en Cowvan's Strops (beste scheerriemen.)

ZSCHOKKE. Uren aan de godsdienst gewijd.
IDEM. Mijn omzien in de wereld en mijn opzien tot God.
IDEM. Alamontade, de galeislaaf.
IDEM. Mijn leven, denken en werken.
SCHOTTIN. Volgt mij! Woorden van stichting. Door Sijbrandi.
DR. PICCARDT. Uw leidsman.
BRUINSES. De mensch in omgang met God en zich zelven.
VAN HOOGENDORP. Bijdragen tot de huishouding van staat. 10 dln. in 5 banden.
Verzameling van tarieven en bepalingen op het beheer der inkomende en uitgaande regten. Met papier doorschoten.
Staatsblad van Nederl. Indie 1816—1855. 2 dln. ingebonden. Noman's editie.
De staatswetten van Nederland 1854. In zakformaat.
F. JUNGHUHN. Java, zijne gedaante, zijne plantentooi en inwendige gedaante. 2de druk. 4 dln. ing. Met gekl. platen.
Dr. WAGNER. De scheikunde, volgens het nieuwste standpunt der wetenschap.
Dr. STÖCKHARDT. Algemeene landbouw-scheikunde.
Dr. KLENCKE. De natuurkundige wetenschap der jongste vijftig jaren.
Astronomie populaire en tableaux transparents.
PEL. Versterkingskunst.
Leerboek der warenkennis voor ieder koopman.
DELAUNAY. Mechanica.
TEMPLETON. Werktuigkunde.
PULS. Kaart der Nederlanden. Op linnen met rollen.
VAN DE VELDE. Kaart van Java. Op linnen met rollen.
LE CLERCQ. Kaart van Java. Op linnen met rollen.
VAN DERFELDEN VON HINDERSTEIN. Kaart van den Indischen Archipel. Op linnen met rollen.
WERELDKAART. *Colton's map of the world.* Op linnen met rollen.
Atlas van het Koningrijk der Nederlanden.
BAEDEKER's schoolatlas van alle deelen der aarde.
VUILLEMIN. Atlas universel de géographie ancienne et moderne.
MONIN ET VUILLEMIN. Atlas classique de géographie moderne.
IDEM. Atlas élémentaire de géographie moderne.
RAMÉE. Plan de Sébastopol. Ses fortifications, ses batteries, etc.
Carte Comique du théatre de la guerre.
DIEZMANN. Reize om de wereld. 3 dln.
IDA PFEIFFER. Mijne tweede reis rondom de wereld. 3 dln.
Mr. VAN LENNEP. Tijdstroom der vaderlandsche geschiedenis van de vroegste tijden.
IDEM. De pleegzoon.
Familie van Ons. Door den ouden Heer Smits.
A. V. H. De visch en de mensch. Plaatwerk.
IDEM. Op het ijs. Idem.
IDEM. Is 't waar of niet? Idem.
IDEM. In den rook des tijds. Idem. (588)

HOLLOWAY'S PILLEN
EEN ZEKER MIDDEL TEGEN WATERZUCHTIGE GEZWELLEN.

Mrs. KOSTER, te *Cheribon*, oud 45 jaren, leed zwaar aan eene algeheele achteruitgang van gezondheid; hare beenen en voeten begonnen blijkbaar door waterzucht te zwellen, en haar toestand verergerde in weinige weken zoodanig dat zij het bed niet meer verlaten konde en haar man van uur tot uur haren dood te gemoet zag. Hij besloot dus, daar alle middelen tot dusverre vruchteloos waren gebleven, ook de HOLLOWAY'S PILLEN te beproeven; zijne vrouw begon dezelve daarop te gebruiken en na vier maanden volharding was zij geheel hersteld en dit gevaarlijk tijdperk in het leven eener vrouw te boven gekomen. Deze pillen hebben ook eene wonderdadige geneeskracht tegen obstructie bij jonge vrouwen. (590)

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum	Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerders	Van
Nov. 7	Nederlandsche	Josephine Bernhardina.	W. C. van Lindonk.	Batavia.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum	Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerders	Naar
Nov. 6	Nederl. Ind.	Krabbe.	Mardam.	Sumanap via Pasoeroean.
„ 7	„ „	Stoomschip Banda.	C. C. L. Neijts.	Batavia „ Samarang.
„ —	„ „	Little Tot.	Katjoong.	Pasoeroean.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerders	Bestemming	Agenten
Nederl. Ind.	Goansien.	Oeij Angkie.	Riouw en Grissee.	Go Ngotian.

Aangekomen Passagiers.

Met de Ned. bark *Josephine Bernhardina*, De heer G. Nazareth en Zoon.

Vertrokken Passagiers.

Met de Ned. Ind. stoomboot *Banda*, De heeren H. Smith en D. Bodde, benevens Z. M. troepen en bannelingen.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia, korvet Nehalennia, de stoomschepen Etna, Onrust, Vesuvius en Suriname; de brik de Haai; de schoenerbrik de Lansier; de schepen Louisa Wilhelmina, Burgemeester Hoffman, Alphonse Nicolas Cézard; de stoomschepen Java, Palembang, Soerabaya, Makasser; de barken Fatal Maän, Adrakool Haer, Henriette, Delfshaven, Admiraal Piet Hein, Soolo, Emma, Djoedul Karim, Maria Elise, Fortuna, Generaal de Steurs, Hing Goan, Royal Shepherdess, Goansien, Josephine Bernhardina, de schoeners So-ookdin, Tio Kiem Tiang Thai, Resgil Gair, Bintang Timor en Fotaleem; de kotters Eduard, en Tedok.

PASOEROEAN.

AANGEKOMEN.

30 Oct. De Ned. bark *Ottolina*, gezagv. J. J. Prange, de Ned. Ind. kotter *Krabbe*, gezagv. Mardam, beide van Soerabaya, den 29sten October.
1 Nov. De Ned. bark *Gesina*, gezagv. P. Burggraaff, van Soerabaya, den 31sten October.
4 Nov. De Ned. bark *Susanna Elisabeth*, gez. C. Ouwehand, van Soerabaya, den 1sten November.

VERTROKKEN.

31 Oct. De Ned. Ind. kotter *Krabbe*, gezagv. Mardam, naar Soerabaya.
3 Nov. De Ned. Ind. schoener *Digna*, gezagv. Oedin, naar Pamanoekan; Het Ned. schip *Johanna Maria Christina*, gezagv. C. N. Gorter, naar Amsterdam.
4 Nov. Het Ned. schip *Willem I*, gezagv. T. J. Indfeld, naar Schiedam.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Het Nederl. schip Oost India Pakket, de barken Scheveningen, Koning en Vaderland, Ottolina, Maria Adolfina, Neerlandsch Koningin, Gezina, Susanna Elisabeth en de kotter Paulina.

Aanvoer te Soerabaya op den 7den Nov. 1856.

Van Batavia per het Ned. schip *Josephina Bernhardina*, gezagv. van Lindonk, agenten Fraser Eaton & Co. 132 kisten manufacturen, N. H. M.

Marktprijzen.

SUIKER N°. 16 per picol ƒ 18.—
Idem. „ 15 „ „
Idem. „ 14 „ „
Idem. „ 13 „ „
Idem. „ 12 „ „
KOFFIJ per picol. Nominaal.
RIJST (CARGA) per koijang ƒ 105 à ƒ 115.—
Id. (WITTE) „ „ ƒ 135 à ƒ 140.—
KOEHUIDEN per 100 st. ƒ 300.—
ARAK per legger ƒ 120.—
OLIE (KLAPPER) per picol ƒ 12.—
OLIE (KATJANG) ƒ 8.—
KADJANG MATTEN.
ROTTING ƒ 12.—
WISSELKOERS 105%